

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' אויף אידיש

פנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

נס"ד

דער בלעטל

משפטים

ר"ה אדר א' תשפ"ד

די צייטן לויט אופק ירושלים

זמני הדלקת הנרות ומצו"ש

הרה"נ 4:45

מוצ"ש 5:58

ר"ת 6:37

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוזק"ש א' 8:24

סוז"ת א' 9:34

סוזק"ש ב' 9:10

סוז"ת ב' 10:04

די צייטן לויט די ווינטער ווייגער

גליח מס:

ס"ה

שנה ב'

טיב

המערבת

אשר תשים לפניכם

שטעל דיך פאר, ווי דו קומסט אן צו א חתונה, און צו דיין גרויס וואונדער דערלאנגט מען דיר עוף און ירקות און אנדערע עסנווארג וועלכע זענען אומגעקאכט און בכלל נישט ראוי צום עסן. ווען דו דרוקסט אויס דיין וואונדער וואס מען דארף טון מיט אזעלכע עסן, ענטפערט מען דיר אז דו קענסט אריינגיין אין קאך און זיך באנוצן מיטן אויוון און אזוי זיך אנגרייטן דאס עסן... וויאזוי וואלטסטו רעאגירט?

אין אמתן אבער, זענען מיר אלע קעכער און טיילער. מיר דארפן טאקע נישט אלע קאכן אדער אויסטיילן געקאכטע פלייש אדער גרינצייג אבער מיר דארפן דערלאנגען אונזערע רייד ווען זיי זענען גוט אפגעקאכט.

וואס מיינען מיר דערמיט צו זאגן? דער אויבערשטער האט באפוילן צו משה רבינו "וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם", איז רש"י מסביר "כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם", אזוי ווי א טיש וואס איז אנגעגרייט פארן מענטש צו עסן.

די ווערטער זענען געזאגט געווארן פאר די וואס באשעפטיגן זיך אין חינוך, און אויך פאר מענטשן וואס באשעפטיגן זיך נישט דירעקט מיט חינוך, וויבאלד יעדער איינציגער מענטש טוט דורך זיין התנהגות און דורך זיין פירונג און רייד, "מחנך" זיין זיינע ארומיגע. אמאל טוט מען רעדן, מוסרן, אויסלערנען, אבער מען זעט אז די רייד זענען נישט אנגענומען געווארן. טראכט נישט אז זיי זענען נישט אינטערעסירט צו הערן אדער אנצונעמען פון דיר, נאר פשוט "קאך" בעסער אויס דייןע ווערטער, מעגליך זענען זיי נישט געווען גענוג "אפגעקאכט" ביז יעצט, און עס איז זעלבסטפארשטענדליך אז צו קאכן פאר אן ערוואקסענעם איז אסאך לייכטער ווי צו קאכן פאר א יונג קינד, ווייל דעמאלטס דארף מען עס אזוי גוט קאכן, ביז עס ווערט ממש ווייך און לייכט צו פארדייען.

מורנו הרב שליט"א פירט זיך צו זאגן (אין זיינע שמועסן בענייני חינוך, הובא בספר 'טיב החינוך') אז אויב וויל מען עפעס איבערגעבן פאר די קינדער אדער תלמידים איז אלעמאל גוט צו דערציילן א מעשה איבערן זעלבן ענין, ווייל דורך די מעשה גייען די ווערטער אריין אין הארץ און עס בלייבט דארט, אבער אויב זאגט מען סתם א הלכה אדער אנווייזונג, טוט מען עס געווענליך פארגעסן.

דאס איז וואס מיר האבן געמיינט ווען מיר האבן געזאגט אז מיר זענען אלע קעכער און טיילער. יעדער איינער אין זיין ארט, ביי זיך אינדערהיים ביי די ארבעט אדער וואו מען לערנט א.ד.ג. אויב וועלן מיר שטענדיג געדענקען גוט 'אפצוקאכן' אונזערע רייד, וועלן זיי ליבליך אנגענומען ווערן דורך די צוהערער.

(עפ"י טיב התורה - משפטים)

טיב

הפרשה

דער עונש פאר איינער וואס וויל ברייבן א קנעכט ורצע ארונזי אר אונז במרצע

אין די וואכענדיגע סדרה לערנען מיר דעם דין פון אן עבד עברי. דער פסוק זאגט אז אן עבד עברי וואס זיין גורל האט זיך אזוי געפירט אז ער מוז זיין א קנעכט זאל דער האר זיך באגיין מיט אים גוט און ערליך, און די תורה רעכענט אויס א לאנגע רייע פון דינים וואס מען מעג טון מיט'ן קנעכט און וואס נישט.

אבער די וואונדער איז אז ווען דער זעלבער קנעכט באשלוסט אז ער וויל בלייבן נאך זעקס יאר ביי דעם זעלבן האר, קנס'עט אים די תורה, אז מען זאל לעכערן זיין אויער.

אויבנאויף איז זייער שווער פארוואס האט די תורה הק' אויסגעוועלט פאר אים אזא סארט שטראף? מען הערט נישט ערגץ אנדערש אז מען זאל געבן פאר א צווייטן אזא סארט שטראף.

מיר זענען געוואוינט צו הערן אז מען שטראפט איינעם מיט מלקות אדער מיט געלט, אבער לעכערן אן אויער - דאס טרעפט מען נאר דא אין פסוק, און מען דארף פארשטיין פארוואס טאקע האט די תורה געהייסן אז מען זאל אים באשטראפן מיט אזא סארט שטראף?

רש"י אויפ'ן ארט פרעגט די קשיא און געבט צו פארשטיין פארוואס קומט זיך פאר דעם איד אזא הארבע שטראף. ער זאגט אז די קנעכט איז אזא איינער וואס האט געלגנט

<<< | המשך אין עמוד ב' |

מען קען הערן שמועס'ן און דרשות

פון מורנו ורבנו שליט"א - אין א עקסטערע נומער
אידיש: 073-2951321 לשה"ק: 073-2951320

טיב

ההודעות

י"ר הוועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

און ווייל זיין אויער האט געהערט אויפ'ן בארג סיני דער איסור פון לא תגנוב און ער איז געגאנגען און געלגב'ט קומט אים אזא שטראף מידה כנגד מידה - אז דו האסט נישט געהערט וואס די תורה זאגט וועט מען לעכערן דיין אויער.

טיב ההשגחה

מעשיות אויף ההשגחה פרטית

אברהם חור ליינער

א אלוה שדי

פאר אסאך יארן אין איין ציה פלעגן איך זיך טרעפן מיט דעם איד טאג טעגליך און פארברענגעט אינאיינעם. דער איד איז געווען א מיטגעמאכטער איד און מיר פלעגן זיך שטארקן אינאיינעם און זיך מוטיגן.

דער איד האט געוואוינט אין מיין געגענט, נישט ווייט פון די הויז וואו איך וואוינן און זייענדיג אזעלכע נאנטע שכנים איז דער באגעגעניש געווען זייער אפט.

אין א טאג האב איך אים אויפגעהערט צו זען. איך האב זיך זייער געוואונדערט וואו איז ער פארשווינדן געווארן און פארוואס זע איך אים נישט מער, איך האב זיך פארגעשטעלט אז ווארשיינליך איז ער אריבער וואוינען אין א צווייטער געגענט.

איך האב נישט געוואוסט וואו ער וואוינט, און דעריבער האב איך געהאפט אז מיר וועלן זיך נאך באגעגענען אין א טאג, איך האב זיך געבענקט נאך די ווארעמע שמועסן וואס מיר פלעגן האבן.

עס איז געווען אין יענע צייט ווען איך האב איין טאג דערהאלטן א בריוו פון דער אייגענטומער פון מיין הויז, אז ער האט פארקויפט די הויז און זיך פארפליכטעט פאר'ן צווייטן אז ביז א חודש צייט געבט ער אים איבער די דירה.

עס איז מיר שלעכט געווארן. איך האב בלויז א חודש צייט ביז ווען איך וועל זיך קענען טרעפן א דירה. איך האב אנגעהויבן זוכן מיט אן ערנסטקייט, אבער די טעג זענען געלאפן און איך האב נישט געטראפן קיין דירה.

זעענדיג אז עס ווערט מיר ענגער בין איך אריבער צום ציון הק' פון שמעון הצדיק, און זיך דארט אויסגעבעטן ביי צדיק אז ער זאל פועל'ן ביי מיר א ישועה.

נאכן מתפלל זיין אויפ'ן ציון בין איך ארויס פארזיכערט אז איך האב גע'פועלט אלעס גוטס, און פלוצלונג זעה איך מיין אלטער חבר שטיין ביים שוועל.

איך האב געשמועסט מיט אים און דערציילט וואס עס גייט פאר, און אז איך דארף פארלאזן מיין דירה.

צו מיין וואונדער רופט ער זיך אן אז ער האט פאר מיר א גוטע און א ביליגע דירה.

א טאג דערויף האב איך גע'חמלט קאנטראקט אויף יענע דירה און זיך אריינגעצויגן אין איר.

[דערציילט דורך דער בעל המעשה: מ.ד.]

דער מקור צו דעם טעם איז די גמרא אין קידושין [כ"ב ע"ב]. דארטן אויפ'ן ארט האט די גמרא א שמועס איבער די עבד עברי און די שטראף וואס מען געבט אים און ברענגט אראפ דעם אויבענדערמאנטער טעם און ברענגט דארט אראפ נאך א טעם, אז ווייל ער האט געהערט ווי הקב"ה רופט אויס 'עבדי הם' אז מיר אידן זענען קנעכט פון הקב"ה און ער איז געגאנגען און איז געווארן א קנעכט ביי א צווייטן, קומט זיך אים אזא שטראף.

לכאורה איז שווער, אז אויב מען גייט נאך די אויער אז די אויער פון א מענטש האט געהערט ביים בארג סיני, האט מען דאך געהערט נאך עבירות אויפ'ן בארג סיני ווי די עבירה פון לא תחמוד, לא תרצת, און פארוואס האט מען האט נישט מתקן געווען ביי זיי אז אויף יעדע עבירה וואס מען איז עובר זאל די שטראף זיין אז מען לעכערן די אויער, ווייל דער אויער האט נישט אויסגעהערט דער באפעל פון הקב"ה אויפ'ן בארג סיני.

נאך איז שווער, אז אויב עס קומט אים אזא שטראף ווייל ער איז געווארן א קנעכט, וואלט ער געדארפט באקומען די זעלבע שטראף אויך ביים ערשטן מאל ווען מען האט אים פארקויפט פאר א קנעכט, פארוואס באקומט ער עס נאר ביים צווייטן מאל ווען ער עקשנט זיך אז ער וויל בלייבן א קנעכט ביי זיין ערשטן האר.

נאר, עס קען זיין אז דא ליגט א טיפערער דערהער. די תורה קומט דא מבחין זיין צווישן איינער וואס האט עובר געווען אן איינמאליגע עבירה, ביז איינער וואס מאכט פון זיינע עבירות א קביעות.

עס געשעט אסאך מאל אז א מענטש פאלט דורך אין אן עבירה. ער האט געהאט א שווערע צייט און ער איז נכשל געווארן מיט גניבה. ווען מען כאפט אים ביי די מעשה און מען פאדערט ער זאל באצאלן די גניבה, און אז ער האט נישט צו באצאלן די גניבה פארקויפט מען אים פאר א קנעכט, ער זאל האבן פון וואו אפצוצאלן די גניבה.

אבער ווען ער ענדיגט די זעקס יאר און יעצט איז ער שוין פריי און ער באקומט די מעגליכקייט ארויסצוגיין פון זיין פלאנטע, און מיט דעם אלעם בלייבט ער אזוי ווי ער איז געווען און ער וועהלט אויס דעם וועג, דאס זאגט שוין עפעס.

דאס האט מען געזען ווי א גילוי דעת פון דעם מענטש אז פון די ערשטע רגע האט ער מזלזל געווען אין זיין פליכט, און וועגן דעם גייט מען צוריק צו די שורש און מען לעכערט אים די אויער, ווייל מען זעט אין אז זיין זלזול נעמט איז א פונדאמענטאלער זאך, ער וויל נישט אויסהערן וואס מען האט אים אויסגעלערנט אין סיני און וועגן דעם איז זיין שטראף אזוי גרויס.

מיר טרעפן דעם געדאנק אין ספר שערי תשובה. ער שרייבט אז ווען א מענטש איז געבינדן אין די הענט און ער איז עובר אן עבירה וועט זיין עונש נישט זיין אזוי הארב, ווי ווען ער האט די מעגליכקייט צו אנטלויפן און ער וועהלט אויס צו בלייבן אנגעבינדן אין דעם זינד און זיך נישט אפלאזן פון איר.

דערביי ברענגט ער אראפ א משל למה הדבר דומה, צו א קעניג וואס האט געפאנגען א גרופע ריבער און ער האט זיי איינגעשפארט אין טורמע. אין א טאג איז זיי געלונגען צו מאכן פליטה פון די תפיסה, אבער איינער פון זיי איז געבליבן אין תפיסה.

ווען דער טורמע אויפזעצער איז אנגעקומען אהין און געטראפן דעם יעניגן זיצן אין תפיסה האט ער אים גוט באשטראפט, און זיך אנגערופן צו אים אז אויב אלע זענען אנטלאפן האסטו אויך געדארפט אנטלויפן, ווייל אויב מען האט די געלעגענהייט צו אנטלויפן דארף מען לויפן.

דער נמשל איז די זעלבע. אז אויב דער איד וואס האט געהאט די מעגליכקייט צו אנטלויפן און זיך אפלאזן פון די מעשים האט עס געדארפט טון, און אז ער האט עס נישט געטון דארף ער באקומען אזא שווערע און ביטערע שטראף.

זאל הקב"ה העלפן אז מיר זאלן קענען תשובה טון בשלימות און זיך אמת'דיגע צוריקקערן צום בורא כל העולמים מיט ריינע וועגן, גרינג און שנעל.

לזכר עולם יהיה צדיק רבי לוי ב"ר גמליאל הכהן ראבינאוויטש זצ"ל – דער טאטע פון יבדל לחיים טובים מודיעו ודבינו שליט"א

דעם מוצאי שבת קודש (ב' אדר) וועט ווערן ניין יאר פונעם טאג וואס דער באלייכטונג איז צוגענומען געווארן פון אונז, און גאון הצדיק רבי לוי הכהן ראבינאוויטש זצ"ל איז גערופן געווארן צום ישיבה של מעלה. אט דער הייליגער צדיק איז באקרוינט געווארן מיט פילע קרוינען פון מידות טובות, און ווער עס האט נאר געהאט אמאל די זכיה זיך איינצוקוקן אין זיין איידעלע צורה, האט גלייך פארשטאנען אז דער צדיק וועלכער שטייט פאר אים איז פון די וועלכע זענען א טפח העכער ווי דער גשמיות'דיגער וועלט. מען האט געקענט זען אז אלע זאכן וואס זענען פארבינדן צום עולם הזה, זענען נישט קיין זאכן וואס גייען אים אן. זיין גאנצע הלוק'ליך איז נאר געווען בעניני שמים און יעדער וואס האט אים געזען קען עדות זאגן אז ער האט נישט געהאט אין זיין וועלט עפעס אנדערש ווי ד' אמות של הלכה, און יעדער רגע פון זיין צייט איז געווען געאייגנט פארן אויספירן רצון השם.

אין די ראמען פון דעם בלעטל וואס איר האלט אין האנט, איז נישט מעגליך ריכטיג צו שילדערן די איידלקייט פון זיינע אויסגעארבעטע מעשים, אבער וויבאלד מיר ווילן זיך מעורר זיין פון זיינע איידעלע מדות און גיין אין זיינע פוסטריט, וועלן מיר יא פראבירן אביסל דאס צו טון, א שטייגער פון "תפשת מועט תפשת". דעריבער וועלן מיר זיך נאר קאנצענטרירן אויף אייניגע נקודות וועלכע ווילן לאזן זייער איינדרוק אויפן הארץ פון די ליינער, ווייל וויבאלד מען וועט דאס האלטן פאר די אויגן, וועט מען קענען אריינטראכטן דעריין, און פראבירן צו האלטן אט די נקודות אין געדאנק צו יעדער צייט, און זיך מעורר זיין צו פארבעסערן די וועגן, מיטן אויבערשטנס הילף.

וועלן מיר זיך שטעלן אויפן ענין פון 'שמירת הלשון', אין וואס אט דער הייליגער צדיק האט זיך מורא'דיג אויסגעצייכנט, און דאס איז געווען וואס האט זייער בולט געווען אין זיין וואונדערליכן וועזן, אזוי ווי ער האט זיך אליין אויסגעדרוקט, זאגנדיג 'פון ווען איך געדענק זיך, האב איך קיינמאל נישט גערעדט קיין לשון הרע'. ווער וואלט דען געגלייבט אז איינער וואס האט געלעבט אין אונזער דור, וואלט געקענט מעיד זיין אויף זיך אליין א זאך, אבער טראצדעם האבן די וועלכע האבן פון נאנט געקענט זיין איידעלן געשטאלט, געוואוסט צו זאגן אז דאס איז בכלל נישט געווען קיין חזמא. זיי האבן אויך געוואוסט אז אלע זיינע רייד זענען געווען געמאסטן און אויסגעריכט, און זיין ערליכקייט און יראת שמים איז געווען

קשה, און יעדן שבת קודש פלעג איך קומען צו זיין הויז צו רעדן מיט אים אין לערנען, און פאר אים פלעג איך פארלייגן אלע ספיקות וואס זענען מיר ארויפגעקומען אין לערנען דורכן וואך, צי מען זאל גיין להיות אדער לחומרא. כדי צו ברענגען די קארטאפל צו זיין הויז, האב איך געמוזט 'עובר' זיין אויפן ארויסגאנג-פארבאט, און גיין א ווייטע וועג ביז 'ברידאס הייער', און אזוי האב איך געטון, און זיך ארויסגעלאזט אין וועג צום וואוינונג פון הרב פאדווא.

אזוי גייענדיג אויפן וועג, האט איינער פון די רעגירונגס מענטשן מיר באמערקט, און האט מיר גלייך אפגעשטעלט, וועלנדיג אויסגעפינען צי איך מעג זיין דעמאלטס אויף די וועגן – וויבאלד נאר פאר געוויסע מענטשן איז דאס ערלויבט געווארן. איך האב אים גלייך געענטפערט, אז מיין מאמע געפינט זיך אינעם 'מחנה יהודה' געגנט און זי דארף מיר האבן. דאס איז געווען גענוג פאר אים, און ער האט מיר גלייך געלאזט ווייטער גיין. איך בין שנעל צוגעגאנגען צום וואוינונג פון הרב פאדווא און איך האב אים איבערגעגעבן די קארטאפל, און זיך גלייך ארויסגעלאזט אויפן וועג צוריק, צו מיין הויז.

שטענדיג – האט רבי לוי ווייטער דערציילט – האט מיר רבי העניך מכיד טובה געווען דערפאר, און אפילו ווען ער איז שוין אויפגענומען געווארן אלס רב פון די חרדישע קהילה אין לאנדאן, פלעגט ער אין יעדן געלעגנהייט וואס מיר האבן זיך באגעגנט, ארויפברענגען דעם זכרון פון די קארטאפל וואס איך האב אים דעמאלטס געשאנקען אין יענע שווערע צייטן, און מיר באדאנקט דערפאר.

און רבי לוי האט דעמאלטס ערקלערט וואס ער האט געמיינט מיט זיין ענטפער אז ער דארף גיין צו 'זיין מאמע', אז למעשה איז דאס בכלל נישט געווען קיין ליגנט, וויבאלד רבי העניך איז פאר אים געווען אין די בחינה פון א מאמע, ווייל אזוי זאגט דאך שלמה המלך (משלי ב ג) 'כי אם לבינה תקרא'. דאס האב איך געמיינט, און דאס אז יענער רעגירונגס איינגעשטעלטער האט עס נישט פארשטאנען, איז שוין נישט מיין שולד...

רבי לוי, וועלכער האט זיך אויסגעצייכנט אין די מדה פון אכטונג געבן צו רעדן מיט א ריינעם שפראך, האט אויך געפינען פאר ריכטיג צו מעורר זיין וועגן די מדה, אין יעדן געלעגנהייט וואס האט זיך געמאכט פאר אים. דעריבער, ווען ער האט ארויסגעגעבן דעם ערשטן באנד

קענטליך פון יעדן ווארט וואס איז ארויסגעקומען פון זיין מויל [און אסאך אידן האבן געזאגט אויף אים אז ער איז געווען דער חפץ חיים בדורינו].

ווי גרויס איז געווען זיין געהיטנקייט אין די ענינים פון לשון הרע, אזוי גרויס איז געווען זיין זהירות אין די אנדערע איסורים וואס זענען פארבינדן מיט רעדן. אין א געלעגנהייט האט ער זיך אויסגעדרוקט כמשיח לפי תומו, אז ער פלעגט אלעמאל שטארק אכטונג געבן פון שקה, און ער האט געזאגט בלויז איין מאל האב איך זיך מתיר געווען צו זאגן א ליגנט. און ער האט דעמאלטס דערציילט דעם פאלגנדן ערציילונג:

דאס איז געווען אין די צייט פון די באלאגערונג אויף ירושלים עיר הקודש, איידער די ציוניסטישע מדינה איז אויפגעשטעלט געווארן. דאס איז געווען מלחמה-צייט, און די דעמאלטסדיגע ענגלישע רעגירונג האט געלייגט אן 'עוצר' אויף די איינוואוינער פון די הייליגע שטאט. דאס האט געמיינט אז קיינער האט נישט געטראט ארויסגיין אדער אריינקומען. אלע געגנטער זענען געווען פארמאכט, און לויטן אנווייזונג פון די רעגירונג איז פארבאטן געווארן פאר אלע איינוואוינער געזען צו ווערן אין גאס. דער רעגירונג אליין האט דעמאלטס צוגעשטעלט עסן פאר די איינוואוינער, און טאג'טעגליך איז אנגעקומען עסן צו יעדן געגנט לויטן צאל איינוואוינער וואס האבן זיך דארט געפינען. דאס איז אבער געווען מיט זייער אן ענגע מאס, און נישט איינמאל האט מען געזען אז דאס איז ממש נישט אויף זאט צו ווערן.

איך – האט רבי לוי דערציילט – האב פון ערגעץ געשאפט א קליין קוואנטום קארטאפל, און וויבאלד איך האב געוואוסט פונעם געפערליכן ענגשאפט פון די איינוואוינער, האב איך עס געוואלט געבן פארן גאון רבי חנוך העניך פאדווא זצ"ל, מיט וועמען איך האב געהאט א נאנטן

ביים תלמיד און ביי די אנדערע תלמידים דאס הארבקייט פון אזא אויפפירונג – פונדעסטוועגן, וויבאלד ער האט געזען אז דער תלמיד איז באליידיגט געווארן, האט ער אים פראבירט מפיס צו זיין מיט א שיינעם מטבע אז ער זאל זיך קויפן דערמיט א טייטשן ספעציעלן זיסווארג.

וויבאלד דער תלמיד איז אבער געווען באליידיגט, האט ער זיך אויסגעדייט מיט בושה און אויפגענונג, און האט נישט געוואלט נעמען די מתנה. דער רבי האט אים אבער נישט אפגעלאזט, נאר האט אים באגלייט א שיינע שטיקל וועג (פונעם בנין הישיבה ביז צום אלטן בית המדרש דחסידי חב"ד אינעם מאה-שערים געגנט) און דורכאויס די גאנצע צייט האט ער זיך געבעטן ביי אים איינמאל און נאכאמאל, נוצנדיג פארשידענע מיטלען אים איינצורעדן דערצו, ביז עס איז אים ענדליך געלונגען ארויפצוברענגען א שמיכל אויפן אינגלס מויל, און ער האט זיך געלאזט בעטן און גענומען די געלט, וואס איז געווען גענוג צו קויפן דערמיט עטליכע גוטע 'פעקלעך'! און אויפצומארגנס האט דער טאטע נאכאמאל מברך געווען ביים תלמיד, וועלנדיג קלארמאכן אז ער האט זיך טאקע געקויפט די ווערדפולע מתקנים און הנאה געהאט פון זיי!!!

דאס אלעס האט דער טאטע זיך געטון, טראצדעם וואס ער האט בכלל נישט געשלאגן דעם תלמיד, ווייל ער האט קיינמאל נישט געשלאגן קיין קינד! נאר ער האט געזארגט מפיס צו זיין אפילו זיינע יונגע תלמידים, וואס לויט זייער מיינונג און דמיון זענען זיי באליידיגט געווארן פון אים...

האט דער תלמיד אויסגעפירט, אז דעמאלטס באוועגט מעמד האט דער רבי אריינגעווארצלט אין אים א געוואלדיגן חינוך צו 'מידות טובות' און צו ויתור! און ער האט זיך אויסגעדיקט אז פון אלע זיינע יארן אין חדר, און פון אלע זיינע מלמדים איז דער דעמאלטסדיגער לימוד געבליבן אויסגעקריצט אויף זיין הארץ, צו פארשטיין און באגרייפן די עבודה פון תיקון המידות!

[ספר 'טיב הקהילה' שנה שלישית, ראש השנה]

מעשה וואס איז ערציילט געווארן דורך איינער פון די אור אלטע תלמידים פון אבי מורי זצ"ל

א יונגערמאן, וועלכער איז מיט יארן צוריק געווען א תלמיד פון מיין גרויסן טאטן זצ"ל, אין די ישיבה 'תורה ויראה' אין ירושלים עיה"ק ת"ו, האט מיר דערציילט די פאלגנדע מעשה, וואס לויט ווי ער איז מעיד, איז ער נישט מסוגל עס צו פארגעסן!

אלס אינגל, האט ער אמאל געשפילט אינמיטן פארלערנען, מיט עפעס א שפילצייג, און וויבאלד עס האט געשטערט פארן שיעור, סיי פארן אינגל אליין און סיי פאר זיינע חברים האט זיך מיין טאטע זצ"ל אויפגעשטעלט און צוגענומען פון אים דעם שפילצייג, און אים אויך אנגעשריגן אויף זיין חוצפה.

דער תלמיד איז געווארן באליידיגט, און דורכאויס דעם גאנצן שיעור איז ער געזעצן מיט אן אראפגעלאזטן פנים, זיך אפרעדנדיג אז לויט זיין מיינונג איז דאס 'פסק' געווען איבעריג, און עס וואלט געווען גענוג אויב דער רבי וואלט נאר ארויסגענומען דעם שפילצייג פון זיין האנט. דאס אנשרייען האט אים נישט אויסגעזען ריכטיג!

וויבאלד דער טאטע איז געווען א איד מיט גאר געהויבענע מידות, האט ער גלייך נאכן לערנען זיך געוואנדן צו דעם תלמיד. כאטש פון זיין זייט האט ער געהאלטן אז עס איז נישט געווען גענוג דאס ארויסנעמען דעם שפילצייג, נאר ער האט אים יא געדארפט אנשרייען, כדי אריינציווארצלען

פון זיין ספר מעדני השולחן האט ער געפינען פאר פאסיג מעורר צו זיין דערויף אין די הקדמה פונעם ספר, טראצדעם וואס דער ענין האט נישט קיין שום פארבינדונג צום אינהאלט פונעם ספר, פונדעסטוועגן, וויבאלד דער ענין איז געווען א חלק פון זיין מהות האט ער נישט געקוקט דערויף און ארויסגעגעבן דאס וויכטיגקייט פון דעם ענין. אזוי אויך פלעגט ער דאס איינצוארצלען שטענדיג אין זיינע תלמידים, און ער פלעגט זיי מזרז זיין אז זיי זאלן לערנען 'חפץ חיים' און 'שמירת הלשון', וואס דאס פלעגט אמאל אויך טראגן א השפעה אויף די משפחות פון זיינע תלמידים.

און נישט נאר דעם חלק פון סוד מרע איז געווען ביי אים זייער שטארק ד.מ. וויסן ואס נישט צו רעדן. נאר אויך אינעם חלק פון עשה טוב ד.מ. וויסן ווי צו ניצן די מויל אויף וואס מען דארף יא רעדן האט ער אויך געווסט ווי צו ניצן ריכטיג.

עס ווערט פארציילט אויפן הייליגן חפץ חיים זיע"א נאך וואס איז ערשיינען דעם חיבור 'חפץ חיים' וואס האט אויפגערווערט דעם גאנצן אידישן קווארטל, זייענדיג דעם ערשטן ספר וואס רעדט ספציעל אויף דעם נושא פון שמירת הלשון און דיבורים אסורים מיט אלע הלכות און אלע פרטים.

איז צוגעקומען צו אים א איד מיט געוואלד און געשריגן "רבינו איר האט פארמאכט די מיינלעך פון אידישע קינדער" מ'קען מער גארנישט רעדן, האט אים דער הייליגער חפץ חיים גענטפערט במתק לשונו "אדרבה פונקט פארקערט איך האב געהאפט די מויל פאר כלל ישראל" ווייל ביז אעהר איז נישט געווען שייך צו ארויס רעדן א ווארט פון מויל אן צו נכשל ווערן אין חמורות שבחמורות נאר יעצט אז ס'איז דא א ספר "שמירת הלשון" און מען וויסט שוין די הלכות וואס מען מעג און וואס נישט האט יעצט קען מען שוין עפענען די מויל.

דאס האט מען געזען ביים גרויסן טאטן זצ"ל טראץ דעם וואס ער איז געווען "רך כקנה", פונדעסטוועגן האט ער געוואוסט אויך ווי צו ניצן דעם מויל ווען עס האט זיך געפאדערט, אבער פארשטייט זיך אז במידה ובמשקל ובמשורה און נישט פארקריכנדיג אין נישט אויסגעאהלטענע שריט, אזוי ווי די

על הברכה יעמדו

לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הפצ"ב

התורמים להפצת העלון

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

האחים היקרים העומדים תמיד ליסין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים • יוסף בן טילה רחא לרפ"ש • שרה שיינדל בת טילה רחא להצלחה בכל העניינים

shivti11@gmail.com

יו"ל ע"י קהילת שבת בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך פוזמן להודיע ולהפיץ את העלון באזורי פנוריה ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוגיים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email: Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7175